

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 24 januari 2007
Ons kenmerk 4/5.5/2007000757
Behandeld door mevrouw M.T.M. Leijn (0592) 36 53 63
Onderwerp: Afronding uitvoering Drentse Landbouwagenda

Geachte voorzitter/leden,

In januari 2003 hebben wij de Drentse Landbouwagenda vastgesteld. Deze nota, die in nauw overleg met het Drentse bestuur van de Land- en Tuinbouworganisatie Noord (LTO Noord) is opgesteld, geeft een beeld van het economisch belang en de perspectieven van de Drentse landbouw. Het doel van de nota was het geven van een integraal beeld van de landbouw en het creëren van een economische agenda met de georganiseerde landbouwsector. Op grond van de economische en sectorale ontwikkelingen is een aantal hoofdthema's bepaald en zijn per thema met de sector actiepunten geformuleerd die uitgevoerd worden door de provincie en/of LTO Noord, al dan niet in samenwerking met andere actoren.

In een brief aan de toenmalige Statencommissie Milieu, Water en Groen (voor kennisgeving aangenomen in de vergadering van 10 februari 2003) hebben wij toegezegd u op de hoogte te zullen houden van de voortgang ten aanzien van de actiepunten. De voorgaande voortgangsrapportage is u toegestuurd per brief van 28 april 2005. In de bijlage treft u een overzicht aan van de resultaten van de actiepunten van de Drentse Landbouwagenda, die met het Drentse bestuur van LTO Noord is afgestemd.

De Drentse Landbouwagenda is een van de strategische provinciale plannen waarmee de uitvoering van het Collegeprogramma 2003-2007 voor het landelijk gebied (Programmalijn Land) vorm heeft gekregen. Veel van de actiepunten waarvan is afgesproken dat op korte termijn invulling of uitwerking plaats zou vinden, zijn inmiddels afgerond.

De afgelopen periode is in het kader van het Samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) druk gewerkt om ook voor de landbouw te komen tot uitwerking van de Strategische Agenda voor Noord-Nederland voor de periode 2007-2013.

Vanuit het spoor voor het landelijk gebied ligt het accent op structuurversterking en op samenwerking, kennisontwikkeling en innovatie bij plattelandsondernemingen. Dit heeft een plek gekregen in het provinciaal Meerjarenprogramma voor het landelijk gebied (pMJP) van Drenthe. Een ander spoor in de Strategische agenda richt zich op de transitie naar een kenniseconomie. In het programma dat hiervoor ontwikkeld wordt met het Ministerie van Economische Zaken heeft agribusiness inmiddels een plaats gekregen als speerpuntsector. Ook in het OP-EFRO wordt agribusiness genoemd als groeisector. Maatregelen die hierop betrekking hebben zullen worden geoperationaliseerd in een uitvoeringsprogramma.

In goed overleg met het Drentse bestuur van LTO Noord hebben wij daarom besloten het traject van de Drentse Landbouwagonde hiermee af te sluiten en eventueel resterende acties voort te zetten op basis van een nieuw uitvoeringsprogramma voor het agrocluster. LTO Noord zal bij de opstelling hiervan worden betrokken.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
ga.coll.

RESULTATEN ACTIEPUNTEN DRENTSE LANDBOUWAGENDA

Hierna volgt per thema een kort overzicht van de actiepunten zoals wij die met de LTO Noord zijn overeengekomen en de resultaten.

Thema: Europees landbouwbeleid

Actie: Inzichtelijk maken gevolgen

Begin 2004 heeft het Landbouw Economisch Instituut (LEI) een rapport uitgebracht, waaruit nogmaals duidelijk bleek dat de hervormingen voor de melkveehouderij en in wat mindere mate voor de akkerbouw aanzienlijke gevolgen kunnen hebben voor het inkomen op de bedrijven. Overigens was de hervorming van het suikerbeleid daarbij nog buiten beschouwing gelaten. Het Suikerplatform heeft de gevolgen hiervan in beeld gebracht.

Een en ander is via de LTO gecommuniceerd.

Actie: Lobby

De provincie Drenthe heeft samen met de provincies Groningen, Fryslân, Flevoland en Zeeland in een "Position paper grootschalige landbouwgebieden" bij het Rijk aangedrongen op meer aandacht voor en ondersteuning van het transitieproces in de akkerbouw en melkveehouderij.

Om dezelfde reden hebben de noordelijke provincies bij het Rijk aangedrongen om middelen die in het kader van het Europese Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP) voor 2007-2013 beschikbaar komen met prioriteit in te zetten voor versterking van de landbouw, naast verbreding van de plattelands economie.

In een SNN-brief aan de minister van LNV is om aandacht gevraagd voor de gevolgen van de hervorming van het suikerbeleid voor Noord-Nederland en is erop aangedrongen om alternatieve voorstellen te beschouwen, die minder vergaande gevolgen zouden hebben.

Actie: Opvangen gevolgen

Bij de Adviesraad Agrobusiness (ArA) hebben de drie noordelijke provincies de vraag neergelegd welke mogelijkheden zij hebben om de gevolgen positief te beïnvloeden. Dit heeft geresulteerd in het rapport "Aan de slag met keuzes" van AVM Agro Bedrijfsadvies. In SNN-verband en in overleg met LTO Noord is bekeken op welke wijze de provincies verdere uitvoering konden geven aan aanbevelingen. De noodzaak tot het instellen van een provinciaal kavelruilbureau werd bijvoorbeeld door dit rapport ondersteund.

In SNN-verband wordt getracht via een aantal uitvoeringsprojecten de suikersector in Noord-Nederland te versterken.

Actie: Uitvoering van de Agenda voor de Veenkoloniën

Een van de doelstellingen van deze agenda is om de eenzijdige landbouwstructuur hier te verbeteren, onder meer door het inplaatsen van melkveebedrijven. Het project Inplaatsing melkveehouderij loopt. In een klankbordgroep hebben regionale vertegenwoordigers van LTO Noord zitting.

Verder is een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar verplaatsing van bedrijven uit het lint en heeft de provincie een bijdrage gegeven aan de Stichting Tuinbouw Emmen.

Thema: Schaalvergroting

Actie: Hanteren van uitgangspunten voor economische bedrijfsvoering

In het POP-II is een slag gemaakt. Zo is de maximale omvang van het bouwperceel voor grondgebonden agrarische bedrijven vergroot van 1 ha naar 1,5 ha. Bij gebleken noodzaak kan een grotere oppervlakte worden aangehouden.

Als uitwerking van het POP heeft de provincie onder andere met LTO Noord een voorbeeldregeling Ruimte voor ruimte uitgewerkt.

Thema: Grondgebruik

Actie: Verbeteren van de inzet van het verkavelingsinstrumentarium

De provincie Drenthe heeft zich meermalen bij de minister van LNV hardgemaakt voor extra middelen voor landinrichting en structuurverbetering van de landbouw. Dit heeft onder andere geleid tot nadere afspraken tussen de drie noordelijke provincies en LNV over de inzet van Europese POP-II-middelen hiervoor, met nationale en regionale cofinanciering. Deze afspraken zijn verwerkt in de ILG-bestuursovereenkomst.

In het kader van het Programma Land is een Drents kavelruilbureau ingesteld.

Actie: Onderzoek naar de mogelijkheden van een ontwikkelingsmaatschappij

De LTO heeft landelijk onderzoek gedaan naar het opzetten van een grondbank of ontwikkelingsmaatschappij om de grondbank te vergroten.

De conclusie was dat hier geen reële mogelijkheden voor waren.

Thema: Toename kosten

Actie: Inventarisatie omvang van het probleem en mogelijke oplossingen

De provincie heeft een onderzoek laten uitvoeren specifiek gericht op de akkerbouw.

Het actiepunt is vervolgens toegespitst op de mogelijkheden om bedrijfsovername te versnellen en verbeteren. Hoewel de voorkeur uitging naar volledig landelijke ondersteuning van bedrijfsovername, heeft Drenthe in 2006 middelen beschikbaar gesteld voor een regionale aanvulling van de landelijke subsidieregeling voor jonge agrariërs.

Thema: Dierenwelzijn, voedselveiligheid en milieu

Actie: Implementeren aanbevelingen Klankbordgroep IVH

Bij de opstelling van POP-II zijn de aanbevelingen van de vroegere Klankbordgroep Intensieve Veehouderij ten aanzien van de fysieke ruimte voor bestaande intensieve veehouderijen en de oppervlakte van het bouwblok in de POP-zones 1 en 2 meegenomen

Actie: Uitwerken verplaatsing en sanering intensieve veehouderij in relatie tot stank

Ten aanzien van het actiepunt van de LTO Noord om de problematiek van de intensieve veehouderij in relatie tot stank verder uit te werken, is geen voortgang te melden.

Actie: Uitwerken verplaatsing en sanering veehouderij in relatie tot ammoniakzones

De analyse van knelgevallen en de uitwerking van de mogelijkheden voor verplaatsing en aanpassing van veehouderij in relatie tot ammoniakzones is afgerond. Bij de bespreking van de WAV-problematiek heeft de toenmalige Statencommissie Milieu, Water en Groen in januari 2005 besloten een klankbordgroep in te stellen. In september 2006 zijn de resultaten van deze klankbordgroep in de Statencommissie Omgevingsbeleid besproken. Het college zal nog met voorstellen voor een vervolprocedure komen.

Thema: Producten met hoge toegevoegde waarde*Actie: Aandacht voor omvang bouwpercelen*

Zie hiervoor de thema's Schaalvergroting en Dierenwelzijn, voedselveiligheid en milieu.

Actie: Inventarisatie behoefte teeltondersteunende maatregelen

Een inventarisatie van LTO Noord naar problemen op gebied van teeltondersteunende maatregelen gaf geen aanleiding tot nadere aanbevelingen of acties.

Actie: Gevolgen van proeven met genetisch gemodificeerde organismen

Landelijk zijn inmiddels afspraken gemaakt tussen betrokken partijen, vertegenwoordigd door Biologica, LTO Nederland, Plantum NL en Platform Aarde Boer en Consument. De afspraken hebben vooral betrekking op voorzorgsmaatregelen die telers van genetisch gemodificeerde gewassen moeten nemen en de aansprakelijkheid voor economische schade voor het geval vermenging optreedt.

In de vergadering van de toenmalige Statencommissie Milieu, Water en Groen van 10 januari 2005 is vastgesteld dat de beleidsmatige rol van de provincie ten aanzien van genetisch gemodificeerde organismen beperkt is. Afgesproken is wel dat de ontwikkelingen op het gebied van gentechnologie in relatie tot het provinciale beleid jaarlijks gemonitord zullen worden.

Thema: Kennis en versterking afzetstructuur*Actie: Ontwikkeling kennisoverdrachtprojecten*

De programmatische aanpak voor het thema Kennis is niet door LTO Noord opgepakt, mede omdat de sector wacht tot het aangekondigde landelijk ondernemersprogramma van het Ministerie van LNV duidelijker vorm krijgt.

Op verzoek van de provincie heeft LTO wel een provinciaal programma ontwikkeld om met name het ondernemerschap en innovatie meer in samenhang te ondersteunen. Dit pilot-programma kan in 2007 van start gaan.

Actie: Communicatie tussen producenten, afzetorganisaties en verwerkende industrie

LTO heeft geconstateerd dat dit actiepoint vooralsnog vooral vorm moet krijgen via het Noordelijk Landbouwberaad en via projecten als de Melkveeacademie.

Thema: Glastuinbouw

Actie: Ondersteunen van de concentratie van glastuinbouw rond Emmen

In SNN-verband heeft de provincie richting Tweede Kamer gereageerd op een advies van de Raad voor het Landelijk Gebied dat de rijksinzet zich zou moeten concentreren op de mainports elders in Nederland. Nader onderzoek en overleg heeft geleid tot de conclusie dat locaties als Emmen als satelliet moeten worden meegenomen in het beleid.

De provincie ondersteunt de concentratie van glastuinbouw rond Emmen onder meer door een financiële bijdrage aan de acquisitie van tuinders voor Noord-Nederland en Emmen via de Stichting Acquisitie Glastuinbouw Noord-Nederland (SAGNN) en Stichting Tuinbouw Emmen.

Actie: Haalbaarheidsonderzoek herstructurering

Een haalbaarheidsonderzoek naar de herstructurering van de oude glastuinbouwgebieden Erica en Klazienaveen is afgerond.

Nieuwvestiging en herstructurering van glastuinbouw zijn als doelstellingen opgenomen in ons pMJP. Er moet echter nog onderhandeld worden over de rijksbijdrage hiervoor.

Thema: Verdieping en verbreding

Actie: Verkenning van ruimtelijke voorwaarden voor verbredingsactiviteiten

Ervaringen met belemmerende regelgeving ten aanzien van verbredingsactiviteiten zijn meegenomen in het POP-traject en hebben geleid tot aanpassingen in POP-II.

Actie: Projectontwikkeling verdieping en verbreding

Projectontwikkeling op het gebied van biologische landbouw vindt de laatste jaren plaats via een noordelijke aanpak met promotoren die projecten aanjagen en een facilitaire rol hebben naar initiatiefnemers. Dit noordelijke project loopt tot circa medio 2007, wanneer ook de "proeftuin voor de regionale aanpak" eindigt, door.

Voor multifunctionele landbouw heeft de provincie een prijsvraag uitgeschreven. Dit heeft in april 2004 vijf prijswinnaars opgeleverd. De provincie ondersteunt de prijswinnaars bij de verdere uitvoering van hun plannen.

Actie: Inventariseren van mogelijkheden voor groen/blauwe diensten

Er zijn diverse pilotprojecten voor groen/blauwe diensten in gang gezet en in voorbereiding om ervaringen op te doen. Voorbeelden zijn: Boeren voor natuur in het Amerdiep, Samenwerkingsverband Meander en Akkerrandenbeheer.

Thema: Innovatie

Dit thema is later toegevoegd aan de actiepuntenlijst.

Actie: Bevorderen innovatie via ICT

De provincie heeft het thema Landbouw toegevoegd in de tweede fase van de Tender ICT in Drenthe. In de eerste ronde zijn vijftien ideeën op landbouwgebied binnengekomen. Uiteindelijk zijn vijf hiervan gehonoreerd.